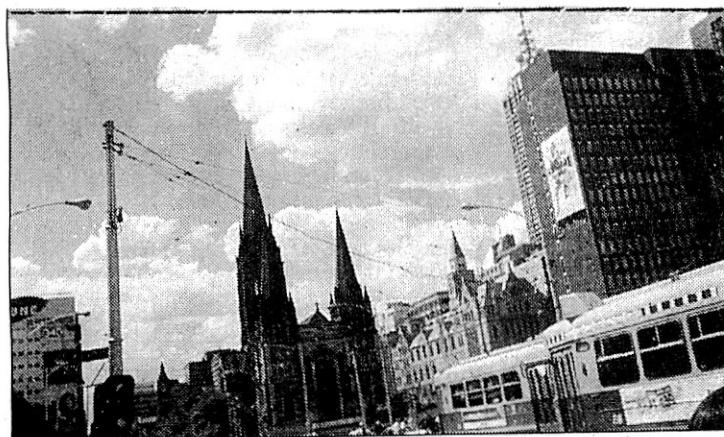

Tendenciozni, žaljivi, neresnični in napačni zаписи časnikarjev iz Slovenije, str.9

Tako vidi Melbourne novinar Dela Jože Splichal, ki pod sliko zapiše: Melbourn, tri milijone prebivalcev,

po cestah vozijo tudi najstarejši tramvaji... glavno mesto Victorie skoraj nima nebotičnikov...

NOVA KNJIGA

Ljanko Urbančič
Srečanja, portreti, dejanja
I - II - III, str.8

Urbančičeva knjiga (1. in 2. del) je prvo samostojno prozno delo avstralskega Slovenca, izdano v Sloveniji. Knjiga je zbirka spominskih črtic, podobnih kot jih zadnje čase piše Igor Torkar, a vendar drugačnih in svojstvenih. Oba k svoji memoaristički dodajata tudi zmeren ščepec kultiviranega humorja.

Ljanko Urbančič

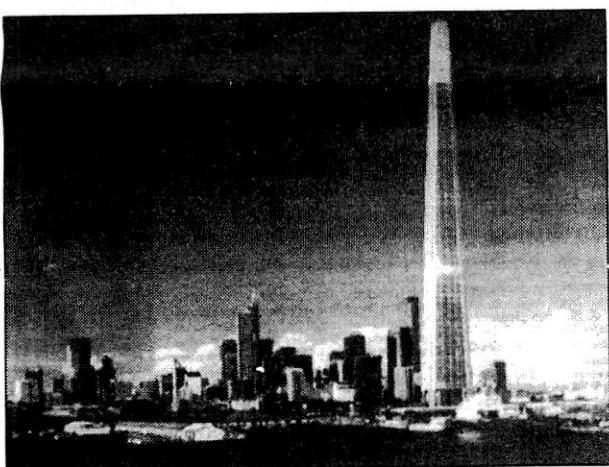
... knjiga, ki jo je vredno vzeti v roke in prebrati. Ne samo zato, ker so njegove črtice lepe in jedrnate, ampak tudi zato, da skozi njegov spomin vidimo gotova zgodovinska dogajanja in nekatere znane osebnosti tudi skozi drugačno prizmo kot smo je bili sicer navajeni.

Jože Žohar
Svobodni razgovori

Betontanc iz Slovenije na festivalu v Adelaidi

ADELAIDE — Slovenska plesna skupina BETONTANC potuje po svetovnih festivalih in žanje uspehe — pred kratkim so se vrnili iz Glasgow, kjer so s predstavama Za vsako besedo cekin in Know your Enemy! gostovali na festivalu New Moves. Njihove predstave so bile radožive, iskrenosti, izjemne energije in pretežljive izpovednosti, ki obravnava stiske človeka,

V preteklih dneh so se udeležili velikega mednarodnega (bienalnega) festivala v Adelaidi, ki tudi letos predstavlja zvezdniška imena s področja glasbe, plesa in gledališča. Matjaž Pograjc, režiser in umetniški vodja Betontanca se že dogovarja za nova gostovanja, med drugim za udeležbo na pomembnem festivalu v Izraelu. Več na str. 10

Pogled na Melbourne, na mesto s 3,400.000 prebivalci in s številnimi nebotičniki, zaenkrat še "samo" s 55 nadstropnim Rialtom, ki je najvišja stavba na južni polobli.

V šestih letih namerava podjetnik Bruno Grollo postaviti 680 metrov visok nebotičnik (137 nadstropij), ki bo prevzel svetovni primat. Vanj bo vložil \$1,2 milijarde U\$A (bela silhueta).

*Vsem našim cenjenim bralkam in bralcem
želimo vesele
Velikonočne praznike
Uprava in uredništvo*

Ko sem prejšnji petek odpirala pošto, me je posebej razveselila ovojnica z naslovom Milice Štivan, pevke v pevskem zboru dr. Bogdan Derč iz Kliničnega centra v Ljubljani. Milico sem vam, kot svojo soško, predstavila v eni prejšnjih številk. Še bolj pa me je razveselilo sporočilo, da je zaprosila uredništvo ljubljanskega Dnevnika, naj našemu uredništvu pošiljajo vsaj soboto številko. Zraven njenega pisma je bilo pismo naslovljeno direktorici časopisnega podjetja Dnevnik d.d. Adi Gorjup. V pismu je Milica med drugim zapisala tudi sledeče: "Prepričana sem, da bi z Vašo pomočjo postal časnik Glas Slovenije v Avstraliji še bolj zanimiv in bogatejši, pa tudi priljubljenost Dnevnika bi se s tem že povečala. Prepričana sem tudi, da bo Stanka Gregorič seznanila bralce Glasu Slovenije o Vašem velikodušnem darilu, kakor je to napisala za Večer." Celotna zadeva me je presenetila še tudi zaradi tega, ker mi je nekdo še pred dobrim mesecem dal Dnevnik, ki ga je nekdo prinesel v Avstralijo in takrat sem prijatelju dejala: "Tale časopisek mi je všeč, je manjšega formata kot Delo in v njem so krajši in zanimivi članki." Toda možnosti, da bi redno prihajal na moj naslov takrat nisem videla. Zaradi tega ni težko zaključiti zakaj se je moja dobra volja v ponedeljek se podvojila, saj se je v poštnem nabiralniku pokazal pravi in resnični Dnevnik.

IZ DNEVNIKA Stanke Gregorič **UREDНИCE**

V imenu vseh bralcev, upravnega odbora in uredništva se moram najprej zahvaliti za to toplo idejo Milici Štivan, potem pa še direktorici Dnevnika Adi Gorjup. Seveda bo zdaj izbira novic iz Slovenije še bolj pestra, časnik pa priporočam vsakomur, ki bi se morda želel naročiti na kak dnevnik iz Slovenije. Časopis Dnevnik izdaja časopisno podjetje DNEVNIK d.d., Kopitarjeva ulica 2 in 4, 1510 Ljubljana, Slovenija. Telefon h.c.: +61/1325 261; telefax: 61/1321 020. Pa naj še kdo reče, da velja kot pribit za vse obiskovalce iz Slovenije naslov, ki sem ga dala članku na deveti strani te številke

Vaša Stanka *Gruber*

ZANIMIVO, KAJNE ?

Zgodovinska zanimivost

**SLOVENCI NISMO
NAROD BREZ
SVETNIKOV!
Ob bližajočem
papeževem obisku je
treba to okoliščino znova
poudariti**

SV. DOMICIJAN

Vse do konca 18. stoletja je bil češčen kot zavetnik Koroške — Karantanije. Njegov grob se nahaja v stranski kapeli nekdanje benediktinske opatije v Milštu na Koroškem, kjer so nazadnje delovali jezuiti.

Ker je bil razglašen za svetnika po domačem škofu, kot je veljalo, preden je papež Aleksander III. prenesel leta 1171 razglasitev izključno na Rim, in ga potem niso vnesli v rimski koledar, velaven za vso Cerkev, so ga častili kot blaženega (beatus).

Jezuiti so njegovo češčenje zelo pospeševali in leta 1764 preko škofov tudi predložili v Rimu postopek za svetniško razglasitev. Leta 1907 pa ga je zgodovinar Eisler v obsežni študiji razglasil za izmišljotino benediktin - cev.

Toda januarja 1992 — prav ko je Evropa priznala Slovenijo — so v Milštu našli kos njegovega nagrobnika in rekonstruirali nagroben napis, ki pravi, da je pod cesarjem Karлом (Velikim) pripeljal ljudstvo znova v krščanstvo in da je bil karantanski vojvoda.

Ker je bil frankovski kralj Karel Veliki leta 800 kronan za cesarja po papežu, je Domicijan torej umrl kmalu po tem letu, po primerjavi virov najkasneje leta 802.

Ta karantanski vojvoda pa ni edini slovenski svetnik. Tudi sv. Modest, apostol Karantancev, ima to čast, nadalje sv. Ema, ob njej tudi blažena Liharda v Kamnu v Podjuni, ter njen sin sv. Albuin, ki je bil škof v Brixenu (+ 1006).

Slovenci očitno nismo "narod brez svetnikov", kot so nas radi prikazovali Ob bližajočem papeževem obisku v Sloveniji je treba to okoliščino znova poudariti.

Ivan Kobal

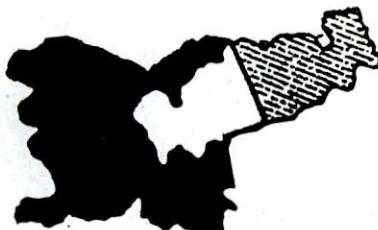
Tiskovni sklad
\$ 20.00 Slovenski narodni svet Južna Avstralija; \$ 20.00 Sue Smon;
\$ 50.00 Marija Grosman. Hvala!

TUDI TO JE zanimivo AVSTRALIJA

AVSTRALIJA PO VOLITVAH

Zmagovalec avstralskih parlamentarnih volitev in predsednik konservativne koalicije — Liberalno nacionalne stranke John Howard je napovedal, da bo v prejšnji meri opustil zunanjopolitično in varnostno doktrino bivšega laburističnega premierja Paula Keatinga. Ta je zagovarjala postopno, a temeljito rahlanje civilizacijskih in pravnih vezi med Avstralijo in britansko matico ter vsestransko integracijo v azijsko-pacični prostor, ki bo po napovedi vodilnih ekonomistov središče svetovnega gospodarstva v tretjem tisočletju. Keating si je v mednarodnih odnosih pridobil ugled kot eden od ustanovnih očetov Azijско-pacičkega foruma za gospodarsko sodelovanje (APEC), ki združuje vse pomembne države na obeh bregovih največjega oceana na svetu. Bivši avstralski premier je veljal tudi za odločnega zagovornika Azijskega regionalnega foruma (ARF), ki naj bi po zgledu Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) sčasoma prerastel v nekakšni daljnovenzhodni sistem kolektivne varnosti. Keating se je namreč dobro zavedal dejstva, da sta vzhodna in jugovzhodna Azija zaradi svoje neverjetne rasne, narodnostne in civilizacijske heterogenosti ter zaradi številnih ozemeljskih sporov med tamkajšnjimi državami (otocji Spratley in Paracel) en sam velik sod smodnika, ki lahko kadarkoli eksplodira. Zato on in njegov zunanj minister senator Gareth Evans nista varčevala ne s časom in ne z energijo, ko sta obiskovala voditelje držav v regiji in jih prepričevala, da je vzpostavitev regionalnega sistema kolektivne varnosti, ki naj bi po njunem konceptu vključil tudi Kitajsko, predpogoj za mir in stabilnost v tem delu sveta. Torijec Howard, ki ga je melbournski dnevnik *The Age* označil za "prikritega monarha" se v nasprotju s svojim predhodnikom zavzema za zunanjopolitično politiko, ki je "po meri večinskoga prebivalstva", se pravi beloloplih Avstralcev anglokeletskega porekla. Njegova vlada bo strogo omejila priseljevanje iz azijskih, afriških in latinskoameriških držav ter ponovno okreplila tradicionalne vezi z Evropo in (severno) Ameriko, ki jih po prepričanju avstralskih konservativcev utelješata predvsem realna unija z Veliko Britanijo in hladnovojna vojaško-politična zveza Anzus (Avstralija, Nova Zelandija in ZDA):

Marko Osolnik

Fojbe — novo italijansko "orožje"

Izraz fojba prihaja iz latinske besede *fovea* (jama) in v istrskem italijanskem narečju pomeni brezno. Vprašanje fojb je ves povojni čas obremenjevalo jugoslovansko-italijanske odnose. Mnogi so mislili, da bo z osamosvojitvijo boleča preteklost pozabljena, saj so očitki z italijanske strani ves čas leteli na jugo-komunistični režim, ki naj bi bil kriv za množične poboje, torej za trupla v fojbah. Januarja letos je po petdesetih letih italijanski sodnik Gianfranco Mantelli ponovno postavil vprašanje fojb in pred nekaj tedni je Giuseppe Pittito, namestnik rimskega javnega tožilca, že začel preiskavo, piše Mladina. Jože Šušmelj, svetovalec slovenske vlade na zunanjem ministrstvu pravi: "Če bodo Italijani začeli soditi za fojbe, bi bilo treba odpreti dosje in arhive, ki govorijo o italijanskih zločinah v Sloveniji oziroma obnašanju okupatorske vojske v Sloveniji."

Skupna izjava štirih naslednic SFRJ

BiH, Hrvaška, Makedonija in Slovenija so v Washingtonu podpisale skupno izjavo, v kateri opozarjajo, da bodo zahtevali odškodnino od vsakogar, ki bi v procesu sproščanja lastnine SFRJ oškodoval njihove interese in pravice.

Clinton-Drnovšek

Predsednik ZDA Bill Clinton je v posebnem pismu premierju dr. Janezu Drnovšku izrazil priznanje Sloveniji za njeno sodelovanje pri transportu iforjevih enot v BiH. Hkrati je naslovniku in vsem Slovencem čestital za zgleden primer vodenja politike po razpadu nekdanje Jugoslavije. ZDA bodo še naprej podpirale Slovenijo pri njenem priključevanju k Evropski Uniji in upajo, da bo sporazum čim prej dosežen.

Promoviranje nove fakultete
V prostorih Tehnične fakultete v Mariboru so slovesno promovirali kmetijsko fakulteto. Rektor mariborske univerze dr. Ludvik Toplak je inavguriral dr. Božidarja Kranjčiča za njenega dekana.

Kdo je nameraval odpovedati ali preložiti papežev obisk
In zakaj? se sprašujejo v Delu "Zaradi nestvarnih ocen o stroških za obisk

papeža je bilo iz cerkvenih krogov slišati strašljivo razmišljaj, da naj bi zaradi denarja obisk preložili. Celo v revnih državah srednje in južne Amerike ni bilo takega cirkusa pred papeževim obiskom, kot je zdaj po nepotrebni v Sloveniji", je še zapisalo Delo. Tudi Rimskokatoliška cerkev je prilila olja na ogenj, uštela se je za 350 milijonov tolarjev pri načrtovani milijardi tolarjev stroškov.

Visoko priznanje Poldetu Bibiču

Predsednik RS Milan Kučan je v prostorih predsedniške palače podelil igralcu Poldetu Bibiču odlikovanje srebrni častni znak svobode Republike Slovenije, in sicer za izjemne zasluge v kulturi, še posebno v gledališču, in za prispevek v boju za samostojno Slovenijo. Šentjakobsko gledališče pa je ob 75-letnici delovanja odlikoval za zasluge v ljubiteljski gledališki dejavnosti in za bogatjenje slovenske kulture z znakom svobode.

Prvi "dresirani" inženirji leta 2000

V Mariboru bodo v jeseni odprli študij na visoki strokovni šoli, ki bo poseben oddelek Fakultete za strojništvo Univerze v Mariboru, kjer naj bi po štirih letih izšolali diplomirane inženirje za prakso. Pričakujejo okrog 150 vpisanih, medtem ko bo na fakulteti stopnji, kjer bo šlo za inženirje ustvarjalce, okrog petdeset študentov.

SKD odslej tudi v Internetu

Slovenski krščanski demokrati (SKD) so proslavili svoj sedmi rojstni dan. Na svečanosti so predstavili svoje delo, med drugim tudi revijo stranke v angleščini *Slovenian Politics in 1995*, ki izhaja od lanskega januarja, odslej pa ima stranka strani tudi na Internetu, kjer so dosegljivi preko naslova: <http://www.skd.si>.

Sedem let SDSS

Tudi Socijaldemokrati so obeležili svojo obletnico. Predsednik stranke Janez Janša je na tiskovni konferenci v zvezi s svojo pobudo za referendum o volilni zakonodaji kritiziral predsednika Državnega zbora Jožefa Skolča, ki želi prepričiti tak referendum. Janša je tudi opozoril na vse pogosteje grožnje, ki so jih deležni poslanci in drugi predstavniki SDSS, in pokazal dve anonimni pismi z grožnjami Jožetu Pučniku in njemu osebno.

Štajerci dobili dan Štajerske

Člani deželne stranke Štajerske so se odločili, da razglasijo 23. november za praznik celotne Štajerske. To je dan, ko je na kongresu general Maister zakoličil meje slovenske Štajerske in imenoval prvega deželnega glavarja. Proslave se bodo ob prazniku vsako leto vrstile v drugem štajerskem mestu.

Ob uvedbi klasične gimnazije v Mariboru in Ljubljani

Končno spet državna klasična gimnazija. Pravijo, da je latinščina za mlade privlačna; v novem programu bo stara grščina kot jezik antične filozofije nekoliko zapostavljena, dovolj pa bo naravoslovja.

Pouk slovenskega jezika ni ustrezен

Ugotavljajo, da je v slovenskih šolah preveč slovnice in premalo tvorjenja besedil. Raziskovalna skupina je na podlagi raznih ugotovitev izdala priporočilo o prenovi slovenščine v osnovnih in srednjih šolah. Spremeniti nameravajo tudi usposabljanje učiteljev.

Navtična akademija

Kranjsko podjetje Rogos in Srednja Pomorska šola iz Portoroža sta ustanovila navtično akademijo, ki sta jo krstila za Christopherja — po zaščitniku mornarjev Sv. Kristofu.

700 slovenskih tiskanih medijev

Na Inštitutu za raziskovanje medijev bodo v naslednjih tednih izdali zajetno preglednico tiskanih medijev v Sloveniji. Vsebovala bo blizu 700 naslovov, od časnikov in časopisov do periodike, potrošniških in interesnih časopisov, glasil podjetij, strank, združenj, rednih periodičnih časopisov intd.

Preveliko število lovcev

Podpredsednik sveta Zelenih Slovenije Boris Keuc je pred časom opozoril na sorazmerno veliko število lovcev v Sloveniji. Po zadnjih podatkih naj bi jih bilo približno 23.000, imeli pa naj bi okoli 70.000 kosov orožja. Gre za najbolj oboroženo naravovarstveno organizacijo, kar seveda vzbuja pomislike o njeni tako poudarjeni prvenstveni nalogi.

Kuharski recepti iz rimske dobe

Ob veliki razstavi Ljubljana od prazgodovine do srednjega veka, ki bo 15. junija naj bi bila predstavljena tudi kuharska knjiga *Emona in rimska kuhinja*, katere avtorja sta dr. Ljudmila Plesničar-Gec in dr. Boris Kuhar. Knjiga bo izšla konec maja v nakladi 2 tisoč izvodov. In ker je namenjena promociji, bi jo radi čim bolj opremili s fotografijami.

Toni podoben Milanu Kučanu

Tonija Vecchieta iz Solkana vsi gledajo, ker je podoben slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu. Toni pravi: Adijo mir! Adijo dopusti! Nikjer nima miru in povsod ga nadlegujejo, boji se tudi da mu ne bi nekdo, ki mu gre predsednik na živce kaj storil. Zdaj se pač morata z ženo Lojzko "bolj fino obnašati", Toni pa je novinarji Večera mimogrede prišepnil, da je tudi glasoval za Kučana.

RODNA GRUDA

Jože Prešeren:... Zdi se, da je na razpotju tudi SIM, ustanoviteljica naše revije. Dragocene večdesetletne izkušnje pri sodelovanju s Slovenci po svetu ne pomenijo veliko, če ne bo naše delo sodobnejše organizirano. Zdajšnja društvena organiziranost SIM očitno ni več primerna za sodobne razmere, odkar je Slovenija samostojna država. Tudi za te spremembe smo prejeli že vrsto pobud, od predlogov, da bi se SIM preoblikovala v javno ustanovo, da bi postala del državne uprave pa do takih, da bi jo preprosto ukinili. Bi bila res dovolj že sprememb imena? Prav gotovo ne, čeprav "matica" morda ni več primerna in ni "prevedljiva" v tuji jezik, in "izseljenska" ni točna, ker navezuje tudi stike s potomeci izseljencev. Kaj menite o tem vi? Pobudo za ustanovitev SIM so dali izseljeni, boste dali tudi pobudo za njeno preoblikovanje?

DNEVNIK

Neva Železnik (novinarka-urednica Naše žene): Zahodnjški svet, kamor se tudi Sloveniji brez temeljitejšega premisleka tako mudi, daje pravo veljavno samo uspešnim ter 'opeva' le zunanj lepoto (predvsem žensk), mladost ali vsaj mladostni videz, vitkost, popolno zdravje, večno dobro voljo... V tem 'krasnem novem svetu' ni razumevanja za osebne krize, poraze, gube, utrujenost, umiranje in smrt, ki čakajo slehernega. Pri tem pa si velja priklicati v spomin nekatere znane številke: imamo več kot 125.000 brezposelnih (nihovih bližnjih svojcev pa še vsaj trikrat toliko), več kot 10.000 duševnih bolnikov, okoli 100.000 alkoholikov, 8.000 narkomanov. Vsi ti ljudje so v stiski in potrebujejo pomoč – z njimi pa se v naši državi na 'človeški način', že od nekdaj, premalo ukvarjam...

COOL – nova revija za mlade

Prva številka nove slovenske revije za mlade z naslovom COOL, pripravlja jo podjetje SPS Management Consulting, je izšla 29. januarja v 25.000 izvodih. Glavni in odgovorni urednik je Vasja Venturini.

DELO

Drago Hribar: Tudi celjsko podružnico Svetovnega slovenskega kongresa, ki je bila med bolj delavnimi, niso obše napetosti zaradi menjave njegovih vodstev in tako so pobude Celjanov za organizacijo občnega zborna brez rezultatov. Prav tako ni uspelo dobiti podatkov o Slovencih po svetu, ki bi bili potrebni za navezavo stikov, ker so bili odtajeni, je na zboru dejal dosedanji predsednik Milan Dobnik. Kot je dodal, so si člani SSK prizadevali, da bi v Celju namesto spomenika Hermanu II. obnovili spodnji grad, kjer je prebival, saj bi bil to najlepši pomnik celjskim knezom. Poleti nameravajo skupaj s Studentsko vlado pripraviti v Sloveniji štirinajstnevne počitnice za slovensko mladino in vsega sveta, medtem, ko naj bi projekt "odprt vrata" študijsko povezoval Slovence po svetu; v tem smislu bodo ustanovili tudi fundacijo. Poleg tega, da bodo z Glasilom SSK (op.u.:pravkar so izdali prvo številko, s katero žal v Avstraliji še nismo seznanjeni) obveščali o delu kongresa Slovence po svetu, naj bi čim prej ovrednotili in od države odkupili prostore SSK v Ljubljani, da bi ustanovili gospodarsko zbornico Slovencev po svetu – tako bi pravzaprav dopolnili reklo, da je lepo biti Slovenec, še s tem, da je tudi koristno.

FRANKFURTER ALGEMEINE ZEITUNG

Komentator Frankfurter Algemeine Zeitunga piše, da Sloveniji še nikoli ni šlo bolje, kot ji gre danes. Gospodarstvo močno raste, naložbe tudi, produktivnost se bo letos povečala, inflacija je padla na 13 odstotkov, brezposelnost je z več kot 15 odstotkov zdrsnila na devet, proračun je uravnotezen, narodna banka razpolaga z več kot tremi milijardami dolarjev deviznih rezerv, tolar pa je na račun dosledne stabilizacijske politike konvertibilen.

Buenos Aires

Argentinska prestolnica je med ugledna imena, ki jih nosijo njene ulice, dobila tudi novo ime "República de Eslovenia".

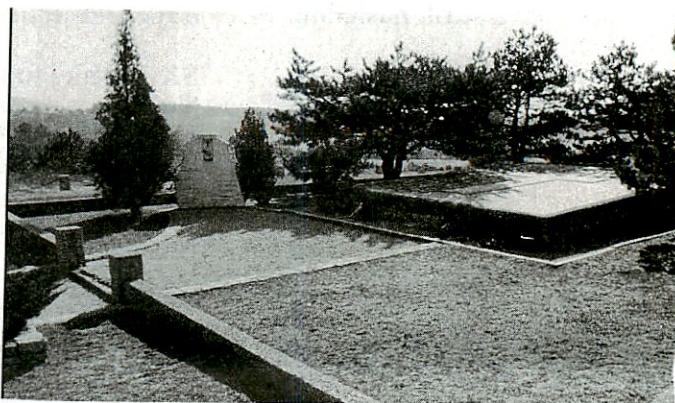

Buenos Aires

V Argentino je prišel 5. marca 1996 novi slovenski veleposlanik prof. dr Janez Žganjar s soprogo Tatjano. V imenu slovenske skupnosti ga je pozdravil predsednik Zedinjene Slovenije Marjan Loboda. V pozdrav pa so mu zapeli pesem, himno Slovenija v svetu. Pred novim veleposlanikom RS v Argentini so številna srečanja z argentinskimi oblastmi in tudi s slovenskimi rojaki.

Rim

Mnogi so presenečeni, ker je rimske sodnik Giuseppe Pittitto pred dvemi teni objavil, da je izdal sodna obvestila za dva inosemdeset ljudi, osumljениh za genocid nad italijanskim prebivalstvom proti koncu druge svetovne vojne in po njej. Trideset naj bi bilo Italijanov, drugi v glavnem Hrvati in Slovenci, nekatere so že izsledili, ostale, ki naj bi živelji pod lažnimi imeni v tujini, še isčejo. Zrtve naj bi bile zakopane v fojbah.

Spominska plošča nad fojbo pri Bazovici (leta 1980 je bila razglašena za italijanski nacionalni spomenik); na plošči je prikazana vsebina fojbe: prvotna globina naj bi bila 300 metrov, do globine 228 metrov naj bi se nahajali vojaški ostanki iz prve svetovne vojne, do ravni 198 m, ki je bila izmerjena leta 1945, pa naj bi bila napolnjena z ostanki trupel (300 kubičnih metrov) in vojaškimi ostanki; zadnja izmerjena globina jame je iz leta 1957, to je 135 metrov.

/Mladina/

Trst

V Peterlinovi dvorani v Trstu je Društvo slovenskih izobražencev 13. januarja priredilo srečanje ob 3. obletnici prerane smrti Dušana Pleničarja, ki je bil vodilni slovenski javni delavec v Veliki Britaniji, med vojno in propagandi in obveščevalni službi slovenskih čet Jugoslovanske vojske v domovini, po vojni v sodstvu Slovenske pravde, tiskar, dolgoletni urednik Klica Triglava v Londonu, zadnje čase predsednik slovenskega pastoralnega sveta in koordinator konference Svetovnega slovenskega kongresa za Veliko Britanijo. Na srečanju so nastopili tudi Jožica Titan in naš avstralski rojak Dušan Lajovic.

Dobrodošli v **Sloveniji**

Pred kratkim je izšla zgoščenka oziroma CD ROM *"Dobrodošli v Sloveniji"* v treh jezikih (slovenščini, angleščini in nemščini). To je prva multimedija predstavitev turistične ponudbe Slovenije. Izšla je v nakladi 2000 izvodov in je bila distribuirana turističnim predstavnanstvom Slovenije v tujini, tujim turističnim agencijam, vsem v projekt vključenim domačim subjektom ter vsem, ki jih zanima turizem, saj so zgoščenke tudi v prosti prodaji.

Z osebnim računalnikom zdaj lahko sestavimo različne medije (tekst, grafika, fotografija, video, zvok) v med seboj povezano celoto, ki omogoča interaktivno komuniciranje. Predstavitev privlačno in izčrpano predstavlja Slovenijo kot turistično deželo. Obseg splošno predstavitev Slovenije s fotografijami izbranih krajev, video posnetki, zvočnimi zapismi narodne glasbe posameznih pokrajin in splošnim besedilom o Sloveniji iz priročnika za turistične agencije. Z ustreznimi zemljevidi, teksti in videom so predstavljeni tudi segmenti ponudbe: gore in jezera, morje in kras, zdravilišča, mesta in igralništvo. Vključena je tudi avtomobilska karta Avto moto zveze Slovenije. Ponudba je razvrščena v več kot 50 skupin in obsegata predstavitev krajev, hotelov, motelov, restavracij, gostiln, igralnic, gradov, zdravilišč, aktivnih počitnic, prometa in turističnih organizacij.

Razstava o lovstvu

Po 15 letih je bila na razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju III. slovenska razstava *Narava-divjad-lovstvo, Kranj '96* in sicer od 9. do 18. februarja. Razdeljena je bila na štiri segmente: strokovno naravovarstveno lovsko področje, kjer so grafično prikazali odstrel sloveske divjadi od leta 1981 dalje, pregled založniške dejavnosti, organiziranosti slovenskega lovstva, prikaz projektov naselitve risa in telemetričnega spremljanja medveda ter prikaz trofej.

Zanimiv podatek: V letu 1994/95 je bilo na slovenskem 5041 inozemskih lovskih gostov, ki so ustvarili 2.999.494 ameriških dolarjev dohodka.

Kulinarični vodnik po Sloveniji

VIZIJA s.p. Vlasta Hribar pripravlja priročno knjžico na 240 straneh formata 14 x 24cm v 15.000 izvodih, v kateri bo v štirih jezikih (slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem) vsak gostinski lokal predstavljen tudi z vrsto jedi, ki jih nudi in ga bo moč najti v abecednem kazalu po posameznih krajinah in tudi po skupinah jedi. Vodnik bo izšel spomladti 1996.

Slovenija doslej ni bila posebej predstavljena kot dežela, kjer njena kulinarična ponudba odseva vplive alpske, mediteranske in panonske kuhinje s tipičnimi posebnostmi vsakega kraja.

Morje v muzeju

V Piranu deluje, tudi v prid turizma, edini pomorski muzej Slovenije. V zgradbi, kjer so se po letu 1954 stiskali muzej, spomeniško varstvo, staro mestna knjižnica in arhiv in kjer so leta 1959 začeli načrtno zbirati pomorsko gradivo, je od leta 1967, ko so ustanovili pomorski muzej, na ogled marsikaj. Tu je solinarska zbirka, kipi, stare slike, dragocene knjige in zemljevidi, modeli ladij Gruberjeve šole, orožje in uniforme, trgovska in vojaška mornarica od 16. stoletja naprej. V muzeju hranijo podatke o prvih naselitvah v Istri, podatke o arheoloških najdiščih (Predloka, Simonov zaliv, Korte...).

Neprecenljiv dokaz bogate zgodovine mesta Piran je 4x2 metra veliko slikarsko platno slovitega Domenica Tintoretta iz leta 1578 s podobo Pirana (platno je vseskozi pod alarmno napravo). Gruberjevi modeli ladij so stari 200 let in so vredni očesne paše. Neprecenljive vrednosti je edini primerek knjige-atlasa Pietra Coppa iz dalnjega obdobja 1524, ki ga hranijo celo v banki.

obdobja 1524, ki ga imajo celo v banki. Na solinah v Sečovljah pa je solinarSKI muzej (bil je kandidat za evropski muzej leta), v Svetem Petru je Tonina hiša s staro stiskalnico za olive. V zbirki Splošne plovbe v Portorožu pa je na ogled razvoj slovenske trgovske mornarice.

Domala vsaka posamična zbirka ima svojo brošuro, posebej zgovorne pa so tiste o razvoju piranskega pristanišča, o solinarskem muzeju in druge. V letu 1996 pa si v Piranskem muzeju želijo, da bi od občine dobili dodatne prostore za skladisčenje in razstavno skladisčenje zbranih materialnih dokazov zgodovine; da bi natisnili vodič po muzeju, da bi odprli ribiški muzej v Izoli in dr.

Vigradove WC kabine

Skrb za čistejše in lepše okolje: WC kabine! Kabine so že dobro znane številnim slovenskim organizatorjem prireditv, turističnim delavcem in menedžerjem številnih podjetij. Postavljene so bile na gradbišča slovenskih avtocest, gradbišča visokograden, v Logarsko dolino, ob Blejskem jezeru in na druge izletniške točke, počivališča ob gorenjski avtocesti, kopališča ob Soči, Kolpi, Slivniškem jezeru in Velenjskem jezeru, pod Pohorjem v času tekmovanja Zlata lisica in na drugih terenih kjer se odvijajo smučarska tekmovanja, ob tem pa še na več sto drugih prireditvah, praznovanjih in veselizah.

Letos bo imelo celjsko podjetje Vigrad na razpolago že 800 prestavljenih WC kabin. Ker imajo ob papeževem obisku na Hrvaškem že dobre izkušnje, bodo letos ob obisku Svetega očeta postavljene tudi v krajih kjer se bodo srečale z njimi množice ljudi.

Letos 5-odstotna gospodarska rast

Navzlic slabšemu izhodišču v industriji naj bi Slovenija letos dosegla 5-odstotno gospodarsko rast, inflacija naj bi se še naprej zniževala, zaposlenost pa povečala, čeprav samo za en odstotek, napovedujejo strokovnjaki Ekonomskega ogledala, ki ga izdaja Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.

Slovenija popravila svoje mesto na lestvici tveganja

Prav v teh dneh, ko so v Ljubljani tri ugledne svetovne agencije za ocenjevanje kreditnega ratinga, je tradicionalno lestvico tveganja v posameznih državah objavila tudi znana finančna revija Euromoney. V primerjavi z zadnjo objavo septembra lani je Slovenija napredovala za štiri mesta in je zdaj s skupno 66,30 točke od sto možnih na 46. mestu med 147 državami. Glede na zadnje ocenjevanje je Slovenija tokrat dobila nekoliko več točk za gospodarske dosežke, ocenjevalci pa so ji zdaj prisodili doslej najmanjše politično tveganje.

Ustanovili združenje manjših modnih ponudnikov

Februarja so v Ljubljani ustanovili združenje najboljših manjših slovenskih modnih ponudnikov, ki se imenuje KELT. Pravijo, da bodo pridobili vsi: člani, stroka, potrošniki in država. Namen združenja je, da bi s pomočjo zaščitne znamke, ki bo postala tudi krovna blagovna znamka vključenih v združenje, zaščitili svoje člane, jim zagotovili bodočnost in stabilno poslovanje, lažje planiranje zaposlovanja, proizvodnje in prodaje, širjenje prodajne mreže in višji položaj blagovne znamke.

Banke v Kopru

Na četrtem mestu slovenskih bank je Splošna banka Koper, ki je veliko pripomogla k razvoju Kopra. Najmljaša izmed 31 slovenskih bank pa je Krekova banka d.d. Maribor, ki si je začrtala cilj, da bo postala vseslovenska banka. Zdaj ima svoje enote že v Mariboru, Novi Gorici, Ljubljani, Novem mestu, Žrečah in Šoštanju.

Prvi avtomobil na električni pogon

Predstavili so ga v Mariboru, uporaben pa je za mestno in primestno vožnjo. Vožnja z njim je petkrat cenejša.

Študentsko združenje MG

Študentsko združenje Management Group (MG) si s svojim delovanjem na področju poslovnega izobraževanja in svetovalnega vse bolj pridobiva zaupanje slovenskih podjetij. Trenutno (marca) so aktualne njihove dijaške delavnice v Ljubljani in Mariboru.

Združenje je pričelo delovati leta 1991. Nefinanco združenje, organizirano kot samosotljivo društvo, se financira s pokroviteljstvi, dotacijami in zasluzki od lastne svetovalne dejavnosti. "Petintrideset članov skupine MG družijo želja po učenju, spoznavanju novih ljudi, zavedanje, da si že mladi lahko začnemo graditi kariero, in notranja energija za doseganje nečesa več; ko bomo končali fakulteto, bomo vstopili v življenje in službo bolj pripravljeni," pravi Andreja Bizjan, predsednica MG.

Vrnjena lastnina razlaščencem

Povojnim razlaščencem je bilo vrnjeno skoraj 24.000 hektarov zemljišč, skoraj 62.000 hektarov gozdov, 148 kmetij, 2.658 stanovanj, 500 hiš in 1446 poslovnih stavb oziroma prostorov.

Skupščina ameriško-slovenske poslovne skupnosti

Člani ameriško-slovenske poslovne skupnosti, ki združuje trideset slovenskih podjetij s predstavništvom v New Yorku in New Jerseyu, so na skupščini izvolili novega predsednika Staneta Ražena iz podjetja STR. Skupnost je bila ustanovljena kot vezni člen med slovenskim in

Tečajna lista slovenskih tolarjev (SIT) Marec 1996

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	102.60	103.21
Avstrija	1 ATS	12.81	12.89
Hrvaška	1 HRK	24.33	24.48
Nemčija	1 DEM	90.14	90.68
ZDA	1 USD	133.61	134.41
Italija	100 ITL	8.53	8.58

ameriškim gospodarstvom. Slovenija si želi doseči, da bi njen izvoz na ameriški trg dosegel približno destino vsega slovenskega izvoza. Zdaj znaša približno 3,5 odstotka. Člani skupnosti so tudi izrazili upanje, da bo Slovenija kmalu v New Yorku namestila stalnega gospodarskega predstavnika.

Videm Krško prodali Čehom

Podjetje Videm Krško ima novega lastnika. Kupilo ga je češko podjetje ICEC, zanj pa je na dražbi pred nekaj dnevi odštelo 35,5 milijona mark. Novi lastnik Jaroslav Dostal je napovedal, da bodo kupoprodajno pogodbo sklenili v 14 dneh in v tem času tudi plačali kupnino. Za glavne vpletene upnike je podjetje prodano uspešno, za slovensko javnost pa prepoceni. Domača ocena vrednosti znaša 165 milijonov mark, pred petimi leti pa so Finci izračunali, da je podjetje vredno 408 milijonov mark.

Nagrada "Angležu" Miranu Kmetu

Mednarodno zlato kolajno za zmago na ustrem mednarodnem izpitu Govorjena angleščina na področju industrije in trgovine (Spoken English for Industry and Commerce) pri londonski trgovinski in industrijski zbornici je za obdobje 1993-94 osvojil Miran Kmet, zapolen v Belinku.

Telefonska povezava z BiH

Telekom Slovenije je pred kratkim vzpostavil neposredno dvomegabitno kabelsko povezavo med Republiko Slovenijo ter Bosno in Hercegovino. Poleg hrvaškega HPT je Telekom tako edini telekomunikacijski operater, ki ima s to državo vzpostavljeno neposredno zvezo.

Sejem Alpe Adria

Sejem so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli 4. marca, letos so ga razdelili na tri dele. Do 9. marca je kot Alpe Adria Dom nadomestil še lanskotletno AA-Svobodo gibanja, med 18. in 23. marcem je sledil drugi del, namenjen športu in rekreaciji, v tretjem delu, ki bo med 1. in 6. aprilom pa je sejem namenjen kulinariki z vsem, kar sodi v njen okvir.

Novi kilometri

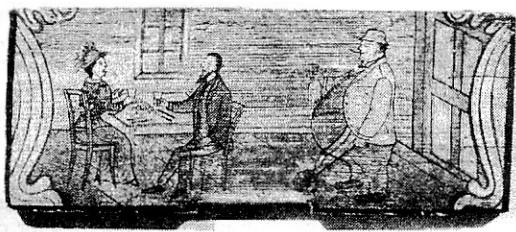
Na slovenskih avtocestah bodo letos gradili 97,5 kilometra novih odsekov, po 56 kilometrih pa se bodo že vozili: Sentilj-Pesnica (oktobra), Selo-Šempeter (maja) in Hoče-Arja vas (konec leta bodo odprli 35 kilometrov dodatnih dveh pasov na dosedanji hitri cesti). Letos bo Družba za avtoceste potrebovala 40 milijard tolarjev, od teh jih bodo vozniki več kot polovico (23 milijard) prispevali z "bencinskim tolarjem".

Podražitve

Po novem se bodo z avtomobili vozili v povprečju dražje za dobrih pet tolarjev pri litru goriva. Za toliko je vlada podprtila naftne derivate. Za 8,6 odstotka je dražja elektrika.

Razstava panjskih končnic

V Galeriji Možirje so ta mesec postavili razstavo 100 panjskih končnic, nekaj jih je iz zbirke Pokrajinskega muzeja Celje, nekaj pa iz zasebne zbirke zbiralca Zvoneta Čebula iz Šoštanja. Posebno zanimivi sta končnici z motivom, ki je nastal po resničnem dogodku trojnega uboja v Lučah leta 1884. Spomin na dogodek je bil tako močan, da so čebelarji v Zgornji Savinjski dolini naročali risanje motiva v letu uboja in kasneje. Ob končnicah so razstavljeni še stari čebelarski pripomočki in pribor za pridobivanje medu.

Na končnici iz Savinjske doline je naslikan gostilniški prizor z gostoma, ki sedita za mizo, in gostilničarjem, ki vozi svoj trebuh na kolesku.

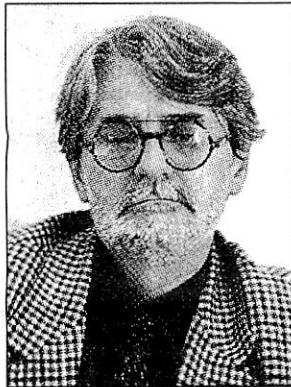
Panske končnice so sličice na čelnicah panjev, ki so jih izdelovali domači mojstri na Gorenjskem, Koroškem in ŠZ Stajerskem od sredine 18. st. do obdobja med dvema vojnama. Čebelarji so z njimi označevali panje, da ne bi prihajalo do zamenjav in kraj ali pa so poslikave različnih zaščitnikov imele varovalni značaj. Motivi na končnicah so nabožni ali posvetni. Prvi so običajno nastali po svetopisemskih motivih Stare in Nove zaveze ali pa so upodobljeni svetniki in zaščitniki, predvsem tisti, ki so varovali čebele, živino in hišo. Pojavljali so se tudi cvetlični ornamenti in živalske podobe.

/Mladina/

Ivo Svetina dobitnik Grumove nagrade, s Pandurjem uspešen tandem

V okviru 26. Tedna slovenske drame si je kranjsko občinstvo 16. marca lahko ogledalo deset izbranih uprizoritev domačih besedil. Drama pesnika in dramatika Iva Svetine *Tako je umrl Zaratuštra* je bilo izbrano za najboljše slovensko dramsko besedilo preteklega leta.

Pred sedmimi leti sta Ivo Svetina in svetovno znani mariborski režiser Tomaž Pandur z uspehom okronala svoje prvo sodelovanje pri uprizoritvi "vzhodno-zahodne" opere *Scherezada*. S to predstavo sta očarala razvajeno občinstvo številnih festivalov po svetu; spomnimo se, ogledali so si jo lahko tudi argentinski in drugi Slovenci po svetu. Avtorski tandem Svetina-Pandur je 10. marca letos v Mariboru predstavil plod svojega drugega umetniškega sodelovanja doslej, slovenski krst drame *Babilon*. Babilonskega stolpa niso iskali v zgodovini, politiki ali ideologiji, ampak najgloblje v sebi.

Izbrana skladba za Evrovizijo

Razvedrileni program TVS je na prireditvi Eurosong '96 - Slovenski izbor popevke za Evrovizijo, ki bo 18. maja 1996 v Oslo izbral popevko *Dan najlepših sanj*, avtorja Aleksandra Kogoja v izvedbi pevke Regine, ki bo na tem tekmovanju zastopala Slovenijo. Vsako leto tekmovanje Eurosong spremljamo tudi v Avstraliji na SBS televiziji.

Aleksandrinke

V Klubu Cankarjevega doma je bila 12. marca projekcija videofilmu in predstavitev knjige Dorice Makuc o Aleksandrinkah, primorskih ženah, ki so med obema vojnoma odhajale za dojilje ali varuhinje k bogatim družinam v Egipt.

Filmi Boštjana Hladnika

Ljubljanski ljubitelji slovenskega filma so si lahko pred dnevi ogledali štiri Hladnikove filme *Deklica v gorah* (1947), *Pravljica o ljubezni* (1954), *Fantastična balada* (1957) in *Zivljenje ni greh* (1957). Večer z avtorjem je uvedla projekcija njegovih zadnjih amaterskih in eksperimentalnih filmov v sklopu rednega mesečnega termina za slovenski eksperiment.

Boštjan Hladnik. (foto Tone Stojko)

Boštjan Hladnik velja za prvega modernističnega režiserja v slovenskem filmu. Rodil se je v Kranju leta 1929. Leta 1954 je diplomiral iz režije v Ljubljani, izpopolnjeval se je na visoki filmski šoli v Parizu, kot asistent režije je sodeloval s tujimi režiserji. Že z nekaterimi kratkimi filmi, zlasti pa s *Fantastično balado* (1957) in s celovečernim prvencem *Ples v dežju* (1961), se je uveljavil kot režiser novatorskega sloga. *Ples v dežju* so Ekranovi filmski kritiki izbrali za najboljši slovenski film. Njegovi filmi so še *Bele trave* (ki smo si ga lahko pred kakšnimi trinajstimi leti ogledali tudi v Avstraliji na etnični SBS televiziji), *Peščeni grad*, *Sončni krik*, *čas brez pravljic*, *Ubije me nežno* itd.

/Mladina/

Glazerjeve nagrade

V Mariboru so dodelili Glazerjeve nagrade — najvidnejšo kulturno nagrado mesta Maribor. Za življensko delo jo je letos dobil akademski slikar Slavko Kores. Glazerjeve listine pa so dobili dramska igralka Ksenija Mišič, dramski igralec Brane Sturbej ter skupaj pisatelj Zorko Simšič in akademski slikar Viktor Šest za knjigo *Trije muzikantje* ali povratak *Lepe Vide*.

Opera Slavka Osterca prišla v ožji izbor

Opera v petih dejanjih Slavka Osterca *Krog s kredo*, ki je bila napisana že leta 1929 in pogrešana do leta 1988, je prišla v ožji izbor odlomkov video-posnetkov glasbeno-gledaliških uprizoritev, ki ga pripravlja nemški center (ITI) — Mednarodni gledališki inštitut. Z vsega sveta je prišlo nekaj več kot 30 prijav, od katerih so izbrali 16 del. Osterc je opero pisal v ljubljanski kavarni Emona.

Slovenskega oktetata ni več

Od petja so se poslovili v prepolni Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. V času 45-letnega prepevanja so nastopili v 45 državah, imeli so tri tisoč koncertov in repertoar 900 skladb.

NOVA KNJIGA

Ljanko Urbančič
**Srečanja,
 portreti,
 dejanja**
 I - II - III

Pred nekaj meseci je obogatila avstralsko slovensko književnost leposlovna knjiga Ljenka Urbančiča iz Sydneys z naslovom *Srečanja, portreti, dejanja*, pod naslovom pa so tri rimske številke. Te številke pomenijo, da gre za tretjo izdajo knjige, vendar pa ne za ponatis, ampak za razširjeno in pomnoženo izdajo. Prva izdaja je izšla septembra 1990 v Waverleyu v Novem Južnem Walesu v Avstraliji in obsega 23 sestavkov. Druga izdaja je izšla 1991 v Ljubljani in šteje 39 sestavkov. Tretja izdaja je izšla 1995 v Sydneyu in ima 62 sestavkov, torej 23 novih.

Urbančič je imel razgibano življenje. Rodil se je 1922 v Šabci v Srbiji, kjer je bil oče financer. Po upokojitvi 1926 se je z družino vrnil v rojstni Gornji Logatec, 1934 pa so se preselili v Ljubljano, kjer je Ljanko dovršil realno gimnazijo. 1942 je bil nekaj mesecev v taborišču v Gonarsu, po italijanski kapitulaciji se je pridružil generalu Rupniku, sourejal *Slovensko domobranstvo*, zložil domobransko himno "Legionarji, domobranci/svojo zemljo ljubimo..." Po vojni je odšel v Italijo in Nemčijo, 1950 pa se je naselil v Avstraliji, kjer je po enoletnem obveznem kmečkem delu postal gradbenik, urednik in izdajatelj *Zara* in *Slovenskega obzornika*, dopisnik *Sydney Morning Herald*, urednik *Liberal Spectrums*, nazadnje *Esprit de Corps*.

Delo v liberalni stranki, v kateri se je povzpel v sam vrh za New South Wales, mu je nakopalno nasprotnike, ki so ga od 1979 do 1986 srdito napadali po občilih zaradi domobranske aktivnosti med vojno, jugoslovanske oblasti pa so ga že prej proglašile za vojnega zločinca, čeprav ni nikoli nosil puške. Ko sta ga obiskala časnikarja ljubljanske *Mladine* in imela z njim razgovor, jima je povedal: "V Avstraliji so mojo preteklost raziskovali dve državni komisiji in eno sodišče, ker sem jaz sprožil tožbo zaradi žalitve. Enkrat je to počel avstralski parlament, ker sem bil v predsedstvu liberalne stranke za New South Wales. Obe komisiji sta ugotovili, da z vojnim zločinstvom nimam nič, z nacizmom pa tudi ne. Pa tudi Simon Wiesenthal je bil takrat tukaj in je rekel, da se ne zanima zame."

Leta 1969 je Ljanko Urbančič v avstralski divjini kupil goro, jo po materi krstil za Mount Milena in jo proglašil za Svobodno Slovenijo. Goro je ogradil, vrh zravnal in na njem postavil stolp za bivanje. Vsepovsod so kamnitki kipi, ki jih je Urbančič sam izklesal. *Mladina* je prinesla več slik te znamenite gore.

Nova knjiga je zrel sad Urbančičevega literarnega ustvarjanja. Urbančič ni priповednik širokih zamahov, ki bi pisal povesti in romane, njegova moč je v črtici in noveli, v podajanju zgodb, ki jih je sam doživel, v opisovanju ljudi in dogodkov, ki jih je tako dobro poznal, da jih je znal v črticah in zapisih življensko poustvariti. Pri tem pa mu nepomembni dogodki kličejo v spomin povoje grozote na Slovenskem. V črtici Mojster Andrej piše: "Nanese — ko le ne bi — da se vozim po sydneyjskih cestah, ujet za počasnim tovornjakom ovac ali kray, pa tega zaradi gostega prometa ne morem prehiteti. Izmučeni, lačni in žejni živalski potniki vejo, da jih vozijo v pogubo."

Tako so pred pol stoletja vozili na moriča tisoče slovenskih potnikov. Mučene, ponižane, žeje.

Mar že slišim očitke zastran odpiranja starih ran? In nasvet, naj zatem solze? Kot da jih Bog ni ustvaril v našo uteho."

Urbančič nikogar ne obtožuje, stvarno in nepristransko prioveduje o ljudeh in dogodkih. Od otroških let je bil v sokolski liberalni organizaciji, tudi v Avstraliji se je pridružil liberalni stranki, zato je ostal za vse življenje odprt za vse, širokogrueden in razumevajoč. V taborišču v Gonarsu je sprejel italijanske vojake kot ljudi, ki opravlajo svoj poklic. O nekaterih je napisal črtice, o tenenteju Di Stefano je priporabil: "Tenente Di Stefano se je verjetno poslovil od tega sveta v veri, da je ves Jadran italijanski, kot bom jaz umrl v nasprotнем prepričanju."

V zadnjem oddelku je oživil medvojne slovenske razmere, kolikor jih je spoznal kot član Sokolske organizacije, njen televadec in kulturni delavec. Pogosto omenja katoliške Orle, s katerimi so tekmovali in se borili za prvenstvo. Ustavlja se tudi pri profesorjih in sošolcih na realki v Ljubljani. V profesorico srbohrvaščine Verou Lukič je bil tako zaljubljen, da ji je pisal in dobil za to dejanje ukor po razredniku. Vsi ti prijatelji in sošolci so polni življenja in mladostne razigranosti, zato se jim življenje smehlja, druga svetovna vojna pa jih vrže v kruto resnčnost, ki je za nekatere tragična. Tudi Urbančič se znajde v koncentričnem taborišču Gonarsu, kjer ohrani notranji mir in ravnotežje in po izpustitvi nadaljuje vsakdanje življenje.

Med portreti izstopa Dimitrije Ljotič, znan srbski politik in voditelj nacionalističnega Zbora. Urbančiču je nekaj časa Ljotičeva narodna, oziroma nacionalistična zavednost ugajala, ga pritegovala, ko pa je le pretiraval z nacionalizmom, se je od njega ločil. Nalašč pa je v sestavku Tovariš predsednik Dimitrije Ljotič oktobra 1989 zapisal: "Slovenski Zbor je prenehal kot organizacija, ko smo prestopili v izgnanstvo. Jaz sem še vedno zborš in ljotičvec; tudi sokol slovenski." Očitno je, da so to samo besede, saj so te ustanovali in ideje že nad 50 let mrtve, vendar pa pri Urbančiču nikoli ne veš, ali misli resno ali pa se samo šali, ker se ne ozira na ljudi in njihovo mnenje.

Med slovenskimi znanci in prijatelji se je najprisrečnej obdolžil pisatelju Mirku Javorniku. Urbančič je občudoval Javornikovo pisateljsko nadarjenost in dovršenost, znal pa je biti "okrutno kritičen, pa pogumen".

Prisrčno in zanimivo so opisana poglavja o tem, kako je sodeloval s sydneyjskim časopisom *Heraldum* med olimpijskimi igrami v Avstraliji. Zanimati se je moral za sovjetske atlete, ker je znal rusko, znašel pa se je tako dobro, da je že ob nastopu plesal z Nino Ponamerovo, postavno metalko diska, in se z njo pogovarjal. O tem je napisal intervju in urednik *Heralda* ga je pohvalil in bogato nagradil, predlagal ga je tudi za stalnega etničnega poročevalca, pa razmere še niso bile zrele.

V knjigi je nekaj slik, pesmi Pesem slovenskih domobrancov in Slovenska sprava ter pisateljev življjenjepis. Knjiga je vsebinsko mnogovrstna, prikazuje čase, kraje in ljudi, ki jih v glavnem ni več, prepričljivi pa so v spominih ljudi. Priovedovanje je sočno, odkritostreno, nikomur se ne klanja, zadovoljen je, da ni postal stalni nameščenec pri *Heraldu*, ker bi se bil moral marsičemu odpovedati: "Prezreti ali zatajiti pa bi moral generala Rupnika, dobrega pastirja Rožmana, poljske Katine, sovjetske gulage, logaške Jame, Vetrinj, Teharje in Kočevski Rog."

Torej spominska in pričevanska knjiga, kakršna lahko pride le iz Argentine ali Avstralije, in še od tod jih je vedno manj.

Mladika

Umrla Košorokova mama

V soboto, 16. marca 1996, pred svojim 102. rojstnim dnem, je v Sevnici umrla Marija Košorok, mama naših rojakov iz Sydneya Jožeta in Lojzeta.

Naše iskreno sožalje.

Uprrava in uredništvo

Tendenciozni, žaljivi, neresnični in napačni zapisi časnikarjev iz Slovenije

Piše Stanka Gregorič

Januarja letos je mariborski škof dr. Franc Kramberger sprejel časnikarje, urednike in založnike. V svojem govoru je naglasil poseben pomen tiskane in govorjene besede pri oblikovanju človekove vesti, narodne mentalitete in javnega mnenja. Zavzel se je za objektivno poročanje. Časnikarji naj bodo pri izbiri prispevkov zvesti merilom, ki bodo ohranjala visoko raven kulture in srčne omike... predvsem pa resnice! bi lahko še dodali.

V Avstraliji je bilo že veliko slovenskih časnikarjev, ki so po vrnitvi v Slovenijo za matične časnike objavljali svoje vtise in opisovali tega ali onega avstralskega Slovence ali organizacijo in razmere med njimi. Zgodilo se je, res ne po njihovi krivici, da so tu in tam od posameznikov dobili napačne informacije, in tako je tudi zaradi tega prihajalo do netočnih podatkov, toda v večini primerov si večina časnikarjev – po razmeroma kratkem času bivanja med svojimi rojaki v tujini – domišlja, da razmere in "who is who" med Slovenci po svetu dobro pozna. Nekateri si ne zapomnijo niti imen in priimkov. Primer: za novinarja S. Podbrežnika je J. Ritoc - Ritovc; E. Rizmal - Rizman; Za novinarja Jožeta Splichala je M. Ličan – M. Ličen intd.

Tendenciozni, žaljivi ali netočni zapisi o avstralskih Slovencih segajo kar lepo število let nazaj. Morda bi lahko začela s časnikarjem Forstneričem in se ustavila pri Šoštariču, toda za vse to bi morala imeti na razpolago vsaj še nekaj strani.

Tudi 10. september 1994 bom omenila mimogrede, saj novinar Slavko Podbrežnik v SLOVENCU (Sobotno branje) natrosi toliko neresnic in neumnosti, da bi tudi te zdaj zaradi prostorske stiske težko ponovili.

Februarja 1996 se isti novinar Slavko Podbrežnik oglaši v DĚLU z nadaljevankami pod naslovom "Med avstralskimi Slovenci". Ponovno si privošči nezaslišano napako (ta je najbolj padla v oči, morda pa jih je še več): ... Slovenske oddaje (op.p.: na radiu SBS) je začela voditi (op.p.: Elica Rizmal) z otroškim kotičkom v okviru oddaj, namenjenih jugoslovenski skupnosti. Takrat še ni dobila prostora za izključno slovenske oddaje. Priložnost se ji je ponudila šele z osamosvojitvijo Slovenije....

Točen podatek: z oddajami v slovenskem jeziku (v Melbournu) sta pričela pred nekaj manj kot dvajsetimi (20) leti Helena in Ivo Leber, torej imamo Slovenci svoje samostojne oddaje na takratnih postajah 3 EA v Melbournu in 2EA v Sydneju – danes SBS, že skoraj 20 let in jih ni prinesla šele osamosvojitev Slovenije; in tudi Elica Rizmal jih pripravlja že dobrih 15 let in zato je popolnoma nemogoče, da bi ona dala Podbrežniku tako napačen podatek.

***

7. decembra 1995 si novinar VEČERA s podpisom (sa) dovoli tale nepreverjeni podatek: Te dni se vračajo z dolgotrajnej in široko zastavljene turneje po Avstraliji člani ansambla Štajerski 7... slišati je že bilo, da naj bi bila tokratnemu organizatorju Viliju Rizmalu spet nagajala "druga (Mrzelova) stran... žal je del naših izseljencev v Avstraliji razdeljen na dva tabora, in to bolj ali manj občutijo tudi vsi glasbeniki, ki se odločajo za pot na najmlajšo celino..."

Točen podatek: Vinko (in ne Vili) Rizmal in Štefan Merzel (in ne Mrzel) sta v imenu Slovenskega narodnega sveta Viktorije skupaj organizirala to gostovanje in ga skupno in slozno tudi pripeljala do konca!

3. februarja 1996 Bojan Bauman objavi v VEČERU:

Partizanščina! Enajst poslancev državnega zborna je zahtevalo ugotavljanje uspešnosti dela ministra za zunanje zadeve Zorana Thalerja. V obrazložitvi so svojo zahtevo utemeljili tudi z lansko okrožnico, s katero je Thaler slovenskim ambasadom po svetu prepovedal sprejeme ob dnevu slovenske državnosti. "S tem dejanjem je onemogočil, da bi slovenska država skupaj z vsemi Slovenci, ki živijo v državah, v katerih imamo svoja diplomatsko-konzularna predstavnosti, ter tuji državniki praznovali praznik nove slovenske države."

Kaj je teh razmerah preostalo domoljubnemu delu "slovenske države" v tujini? Illegala! In verjetni scenarij: slovenska država, posebljena v obilnem rdečeličnem dekletu v narodni noši, po svetovnih velemejstih tajno sprejema povabljeni goste in jih vodi v prostore, kjer zbrani ob hrani iz nahrbtnika in doma pridelanem vinu mimo rajo slovenske ljudske napeve. Podčrtala S.G.

***

20. februarja 1996 MLADINA objavi nepodpisani članek pod naslovom "Katoliški seminar za slovenske učitelje in učiteljice južne poloble." Avtor članka ironično piše, da je strokovni del seminarja trajal samo dobrih pet dni, šestnajst dni pa so se gostje "z južne poloble" vozili po Sloveniji in njeni okolici in spoznavali "predvsem bogastvo katoliških cerkva in katoliške tradicije..." Avtor potem selektivno izbira in našteva le cerkve, samostane, katoliški dom, maše, dr. Alojzija Šušterja in tako dalje... ki naj bi jih obiskali slovenski učitelji iz Argentine in Avstralije.

5. marca 1996 se s protestnim pismom v MLADINI oglaši Lea Deželak iz Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je bila odgovorna za ta program. V svojem dopisu navaja kaj vse drugega so si učitelji še ogledali razen cerkva in tistega kar avtor članka omenja: n.pr. Dolenjski muzej, Pomorski muzej, Belokranjski muzej, Škofjeloški muzej, Cebelarski muzej, Ptujski muzej, Groharjevo domačijo na Sorici, Tavčarjevo domačijo na Visokem, Prešernovo rojstno hišo v Vrbi, stara mestna jedra mest Ptuja, Radovljice, Pirana, Ljubljane, Škofje Loke, lončarstvo in Beli Krajini in Prekmurju, pletenje iz slame in ličja v Prekmurju, tkanje domačega platna v Beli Krajini, istrsko hišo in edini plavajoči mlin na reki Muri; sprejeli so jih na Filozofski fakulteti in v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani; sprejeme so jim pripravili tudi župani mest Ljubljane, Škofje Loke, Ptuja, Murske Sobote, Beltincev in Turnišča in tako naprej... Lea Deželak dalje našteje še številna srečanja z zamejskimi Slovenci.

Iz pisma Deželakove je razvidno kako žaljiv in neresničen je bil članek nepodisanega avtorja v MLADINI. Žaljiv ni bil le do Urada za Slovence po svetu, = ki je pripravil srečanje, ampak tudi do množice sodelavcev v matični domovini in v zamejstvu, vsi so se izredno potrudili in pripravili organizacijsko zahtevne in bogate programe.

Lea Deželak svoje pismo zaključuje: Novinarjeva temeljna obveznost je neponarejeno obveščanje javnosti, žal je bil članek nepodisanega avtorja daleč od te novinarske smernice.

***

3. marca 1996 Jože Splichal v nedeljskem NEDELJU v obširnem članku opisuje svoje vtise s potovanja po Avstraliji in o srečanjih s Slovenci. V članku pod naslovom "Slovensko poletje pod južnimi zvezdami" med drugim piše tudi sledeče: Avstralci so prijazni, ljubeznivi, odprtji, veseli. Slovence v Avstraliji na žalost spozna na daleč, ostal je slovensko zaprt in zadrt. To kajpak ne velja za vse, a večina jih je takih. Če je v Avstraliji 20 ali 30 tisoč Slovencev potem je zaznati iz Splichalovega pisanja, da jih je srečal vsaj 15 ali 25 tisoč.

Ko govorji o Melbournu, zapiše: Glavno mesto Victorije skoraj nima nebotičnikov, Sydney pa se prav trudi, da bi izrazil z nenavadnimi gradnjami.

Adelaide Advertiser
13.3.1996

Dancers slam against more than mental walls Adelaide festival

By Penelope Debelle

ADELAIDE — Great. Now for some punk, Slovenian, head-banging, wall-bashing East European angst. Betontanc is in town; the Slovenian dancers whose nihilistic body-slammings into a metal wall would seem the antithesis of Barrie Kosky's Festival themes of ecstasy and utopia.

In the first piece, *Every Word a Gold Coin's Worth* the six actors hurl and bash themselves against the wall in an atmosphere charged with physical violence. It is dangerous work, particularly in the early stages, although after three years the risk of injury is minimal.

The physical assaults the 11 dancers inflict on themselves and each other are carefully scripted and controlled.

In the second work, *Know Your Enemy* the actors are over the wall and must confront the reality of the life they thought was on the other side. Instead of freedom they find oppression in another guise.

Betontanc's name has even been a source of confusion. The Festival program translates it literally as "concrete dance" but Pograjc says not so. "Tanc" he says, "is a teddy bear or clown dance. Betontanc means the crazy teddy bear dance done on a concrete floor."

*

BETONTANC WAS FOUNDED in 1990 by Matjaž Pograjc, who gathered together people of roughly the same age (around 22) from different backgrounds: musicians, dancers, actors, stage designers and so on. Betontanc was formed as a reaction to high intellectual and conceptual art works of the eighties as Pograjc states: "I am not an anti-intellectual, but I stand against pseudo-intellectuals who are rolling like dogs in their own verbal shit." The exploration of Betontanc was focused on the physical of the human body and its correspondence with elements which bound the freedom of movement.

*

BETONTANC permanent residence is GLEJ THEATRE in Ljubljana (Directors Matjaž Pograjc, Tomaž Štruc and Iztok Lovrič). GLEJ THEATRE has been a milestone of the Slovenian fringe scene. Founded in 1970, it was the first among experimental theaters that were emerging in the seventies. GLEJ launched a wholly new generation of authors, directors and actors as well as aesthetics that put Slovenia on the theatrical map through successful participation in the then most international festivals.

Slovenia continues presidency of Alpine conference. The 4th meeting of the Alpine Conference concluded with the adoption of protocols in two fields from the Alpine Convention, i.e. the Mountain Protocol. All the participants of the meeting voted to support the proposal that Slovenia continue in its post of presidency for another two year mandate.

Joint Military Training of Slovenian and Czech Soldiers

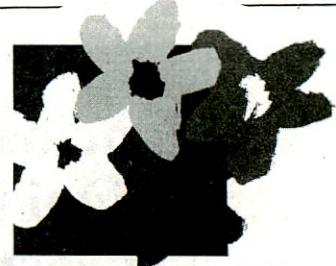
A squad of sophomore students from Czech Army Military College in Vyškov took part in joint winter-condition training in Slovenia from 17 to 25 February.

Slovenian house in Atlanta

Two months ago Slovenia, the first country to do so, marked the pre-Olympic period by officially opening the Slovenian House in the center of Atlanta. The house is currently hosting two exhibitions: a general presentation of Slovenia and the history of the Olympic idea in Slovenia. In preparation, there are two events for the forthcoming period which will attempt to familiarize the American population with the characteristics of Slovenia. The Slovenian house is located in the very center of Atlanta (between the Coca Cola Museum and the CNN Center) at 57 Forsyth Street.

Slavko Šorn — Avi Reached Height of 10,300 m with Hot-Air Balloon, breaking his own, as well as the Slovenian record he set two years ago, when, together with his friend Branko Brodnik, he reached

Slovenija

The green piece of Europe

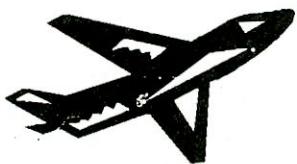
SLOVENIA Weekly

8,600 metres. The world record in the category of AX-size hot-air balloons stands at 13,600 metres.

Slovenia and Bahrain established diplomatic relations. The countries will strive to strengthen friendly relations and cooperation.

Edible Oil from Slovenian Istria is in High Quality Grade. The association of Slovenian olive producers had four hundred samples of olive oil of different producers chemically analyzed last year. 80% of the olive oil analyzed from Slovenian Istria ranks among the best edible oils in the grade of extra virgin olive oil.

A Slovenian Video Awarded in Japan. The 18th International Video Festival in Tokyo, attended 1767 contestants from 32 countries, brought the Special German Award to Slovenian video artist Nataša Prosenc for her project Virtual Horizon, The Slovenian Film Fund reported. Shot in 1994, Virtual Horizon was produced by National Slovenian Television. It premiered in November 1994 in Ljubljana's Jakopič Gallery as a part of Nataša Prosenc's video installation.

**Three return flights a week
Mondays, Thursdays and Saturdays
from Melbourne and Sydney
to Vienna and Ljubljana**

*

**Trikrat na teden iz Melbournia in Sydneysa na
Dunaj, v Ljubljano in nazaj**

*

LAUDA telefon: 1 800 642488 (brezplačni poklic)

The only airline direct to
the Heart of Europe

Lauda-air

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City
TEL.: (06) 243 4830 FAX: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov:
Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure;
uradne ure od 10.00-14.00 ure.

Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar. Ataše za konzularne zadeve: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Ponare, Lower Hutt
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hutt, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

KONZULAT AVSTRALIJE
DUNAJSKA 22
LJUBLJANA, SLOVENIJA 61 000
Telefon: + 61/ 1327 341
Fax: + 61/ 1331 052
Častni konzul: Viktor Baraga

Prejeli smo za objavo...

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
1000 Ljubljana, Župančičeva 6

Razpis štipendij

Vlade RS za študijsko leto 1996/97
za potomce slovenskih izseljencev brez slovenskega
državljanstva

Celoletna šola slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani

Celoletna šola slovenskega jezika je namenjena vsem, ki bi se radi naučili oz. izpopolnili iz slovenščine. Traja od 1.10.1996 do 31.5.1997, razdeljena je na začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj. Obsega učenje slovenščine, spoznavanje slovenske kulture ter učenje slovenskega strokovnega izrazja. Rok za prijavo je teden dni pred začetkom tečaja. Vse dodatne informacije dobite na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Pogoji za pridobitev štipendije

Studenti, potomci slovenskih izseljencev imajo možnost pridobitve štipendije Ministrstva za šolstvo in šport. Stipendije so namenjene študentom slovenskega porekla, ki so pripravljeni po povratku v državo, kjer živijo, aktivno sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine, sodelovati pri vzpostavljanju vsestranskih stikov z Republiko Slovenijo, predvsem v krajih z večjim številom slovenskih ljudi in njihovih potomcev.

Tako morajo kandidati za štipendijo najkasneje do 30.6. 1996 poslati prijavo za štipendijo na Ministrstvo za šolstvo in šport, in Službi za mednarodno sodelovanje, Župančičeva 6, 1000 Ljubljana (tel.: 61/1323 225 ali 61/322 776, kontaktna oseba: ga. Eva Jurman).

Vse prijave za štipendije morajo obsegati:

- lastnoročno napisano prošnjo z utemeljitvijo (namen študija), življenjepis (z opisom dosedanjega šolanja in dela v slovenskih organizacijah in ustanovah)
- rojstni list (fotokopijo)
- pripomočilo slovenskega društva, v katerega je včlanjen kandidat ali njegovi starši in ostala ev. pripomočila.

Bivanje v študentskem domu

Studenti, potomci slovenskih izseljencev imajo prednost pri sprejemu v študentske domove. Tako naj kandidat, ki želi stanovati v domu, to tudi navede v prošnji za štipendijo. Kakršnokoli naknadno posredovanje ne bo možno zaradi že oddanih ležišč.

Našim rojakom iz Avstralije, ki se te dni odpravljajo na pot v Slovenijo, želimo srečno in udobno potovanje, prijetno bivanje v domovini in seveda varno vrnitev v Avstralijo. Oglasite se nam kaj!

Uredništvo

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Zakaj pada dež? Zato, ker je — za razliko od nekaterih politikov uvidel, da se ne da živeti v oblakih.
*

Časnikar pride na obisk k možu, ki je dopolnil sto let. Sprašuje ga o vsem mogočem, na koncu pa reče: "Upam, da vas bom lahko čez deset let spet obiskal!" "Zakaj pa ne," mu spodbudno odgovori stoljetnik, "saj ste videti prav krepki."

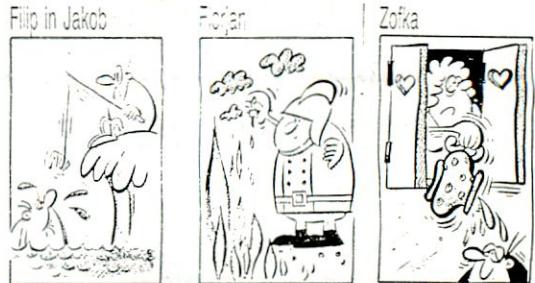
*

Trije moški ležijo v bolnišnici in v mavcu od glave do peta; pripovedujejo si, kje so kaj staknili. Prvi reče: "Slalom, Ceans Montana..." Drugi pravi: "Veleslalom, Madonna di Campiglio..." Tretji pa pove: "Ljubosumni mož, Gornji Logatec..."

*

Gorenjec vpraša sosedja: "Kako je z vašim sinkom, ki je včeraj pogoltnil tolar? Ste ga peljali v bolnišnico?" "Ne. V banko." "Zakaj?" "V bolnišnici ne dajejo obresti."

GODOVNIKI

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00; polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS Ustanovitelji: Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravni odbor: Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani: Stanka Gregorič, 4 / 316 Dorset Rd. Boronia, Melbourne, VIC 3155, Avstralija Telefon-fax: (03) 9762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Žohar

Logo: Frances Gelt in Stanka Gregorič Distribucija: S.Z. Gregorič Informacije: RS Urad vlade za informiranje (povzetki komentarjev iz slovenskih medijev), obvestila Veleposlanstva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Delo, Večer, Dnevnik, Primorski dnevnik, Družina, Mladina, MAG, Svobodna Slovenija, Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Naš tedenik, Mladika, Slovenija Weekly, Lipov list, turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS (Melbourne, Sydney) in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci.

1/ Naročam Glas Slovenije
2/ Obnavljam naročnino
3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država .....

Poštna št. ....

Podpis .....

Datum .....

Tisk: Bounty Print, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134